

“Dankzij VoorZorg weet ik dat ik een goede moeder ben”

Jet, VoorZorg-moeder

Als Jet zwanger raakt, is het voor de buitenwereld niet waarschijnlijk dat ze zelf voor haar kindje zal gaan zorgen. Ze is verslaafd aan speed en nogal een ‘trouble maker’, wars van autoriteit en hulpverlening. De havo heeft ze niet afgemaakt, haar familie ziet ze nog maar zelden en ze maakt vooral vrienden in het criminele circuit. Geen goede kaarten voor veilig moederschap, maar Jet zet door. Met steun van het programma VoorZorg blijft Jeugdbescherming buiten beeld en krijgt ze haar leven op de rit.

“De zwangerschap is de grootste ommekeer in mijn leven geweest”, vertelt Jet. “Ik wilde al eerder een normaal leven gaan leiden, maar dat lukte me niet zo goed. Het is lastig om uit dat wereldje te stappen.”

“Mijn wereld stond op zijn kop. Je gaat van drugsverslaafd naar zwanger, naar moeder, dat is nogal wat.”

Jet heeft op haar twintigste al een flink verleden in de drugs- en wapenhandel. Een stoere chick die nergens voor terugdeinst – moeiteloos smokkelt ze drugs de gevangenis in voor gedetineerde vrienden, maar van binnen woekert een schrijnend tekort aan eigenwaarde.

Jet zoekt aandacht van mannen en een bende ronselaars maakt daar misbruik van. De jongens slaan

haar, bestellen haar en dwingen haar tot prostitutie. Toch blijft ze naar hen toetrekken. “Als ze me belden dan dacht ik *‘ze bellen wel speciaal naar mij’* al was het alleen omdat ze wilden dat ik zou komen werken. Heel stom, maar ik voelde me dan wel bijzonder.”

Pogingen om van de drugs af te komen mislukken. Jet krijgt verkering met Jack uit Den Helder en ontdekt na twee maanden dat ze zwanger is. Dan lukt het wel – ze stopt cold-

turkey met de speed. Via het Jeugdloket in Alkmaar hoort ze over VoorZorg. Aarzelend stemt ze in met een kennismakingsgesprek. “Mijn wereld stond op zijn kop. Je bent van drugsverslaafd naar zwanger en je gaat naar moeder, dat is nogal wat. Ik wilde niet, maar ergens wist ik dat ik hulp nodig had.”

Plastic tasje

Verpleegkundige Annemarie zoekt Jet thuis op. “Ik zie haar nog zitten. Op een matras op de grond in een

Feiten en cijfers over VoorZorg

VoorZorg ondersteunt jonge, zeer kwetsbare vrouwen tijdens de zwangerschap en de eerste levensjaren van hun kind. Het traject is vrijwillig en bestaat uit een intensief schema van huisbezoeken door een speciaal opgeleide verpleegkundige van de jeugdgezondheidszorg. Uit wetenschappelijk onderzoek blijkt dat VoorZorg ontwikkelingskansen van moeders en kinderen vergoot, gezondheid bevordert en kindermishandeling en huiselijk geweld vermindert. Een VoorZorgtraject kost zo’n 5.500 euro per jaar en verdient zich dankzij de preventieve werking al na twee jaar terug.

“Amsterdam ziet het grote belang van VoorZorg. We leren op deze manier jonge kwetsbare moeders om zelfstandig voor hun kind te zorgen in een gezonde omgeving. VoorZorg bevordert een gezonde start, voorkomt kindermishandeling en leidt tot minder huiselijk geweld. En het loont ook op langere termijn. We zien dat moeders weer aan het werk of terug naar school gaan.”

Eric van der Burg, wethouder Amsterdam

donkere kale zolderkamer. Allemaal plastic tasjes om haar heen, daarin zaten al haar bezittingen. Zo leerde ik Jet kennen, en moet je haar nu eens zien.”

Jet kan zich de eerste ontmoeting ook nog goed herinneren:

“Annemarie kwam heel opgewekt over en was – hoe zal ik het zeggen – zo *normaal*. Daar moest ik wel even aan wennen. Het viel me op dat ze niet met regels kwam. Ze luisterde en ze geloofde me toen ik vertelde dat ik was gestopt met drugs.”

“Uiteindelijk wil iedere aanstaande moeder die instemt met VoorZorg het beste voor haar kindje”

“Ik wist dat er grote zorgen waren over het druggebruik van Jet”, vult Annemarie aan, “maar ik geloofde haar, dat ging op gevoel. Vertrouwen is voor mij sowieso een uitgangspunt. Natuurlijk laten niet alle meiden

meteen het achterste van hun tong zien, maar het is respectloos om bij voorbaat te twijfelen aan wat ze vertellen. Uiteindelijk heeft iedere aanstaande moeder die instemt met VoorZorg maar een doel: het beste voor haar kindje.”

Eye opener

Vlak na de bevalling heeft Jet het zwaar. Ze voelt weinig blijdschap en denkt dat ze de kleine Jackson tekort doet. Pas na anderhalve maand deelt ze haar zorgen met Annemarie. “Gelukkig maken we bij VoorZorg op vaste momenten video-opnames”, vertelt Annemarie. “Ik kon Jet laten zien hoe zorgzaam en liefdevol ze met Jackson omging in de kraamtijd – en hoe vanzelfsprekend dat ging. Met de hechting tussen moeder en kind zat het dus wel goed. Woorden konden Jet niet overtuigen, de beelden wel. Het was voor haar een eyeopener.

“Ik hoor van Annemarie vooral wat ik goed doe”, zegt Jet, “bij andere hulpverlening krijg ik snel het gevoel dat ik aan verwachtingen

moet voldoen. Bij VoorZorg blijf ik zelf bepalen hoe ik mijn leven inricht, maar op de achtergrond is Annemarie er wel altijd.”

Annemarie ondersteunt bij de opvoeding, maar helpt ook bij andere kwesties. Jet heeft last van herinneringen aan gewelddadige gebeurtenissen uit haar verleden, Annemarie helpt haar zoeken naar een passende therapie. “Ik ga nu EMDR sessies doen” vertelt Jet, “een speciale therapie om traumatische ervaringen te verwerken. Zonder Annemarie was ik daar nooit opgekomen.”

Oerkracht

Over een paar maanden is het VoorZorg traject van Jet afgelopen. Zoon Jackson wordt dan twee jaar. De relatie met Jack, de vader van Jackson, houdt stand. Ze heeft een gezellige woning in Den Helder en sinds kort een baantje op Texel: vakantiehuisjes schoonmaken. Annemarie sluit het VoorZorg traject met een gerust hart af: “Als ik nu naar Jet kijk, zie ik een zelfstandige vrouw die haar basis heeft gevonden. Ze heeft een enorme oerkracht als het om het welzijn van Jackson gaat.” Jet lacht. “Ik heb nog steeds niet veel zelfvertrouwen. De ‘Wow-Jet’ factor, die ken ik niet. Maar ik durf wel hardop te zeggen dat ik trots ben op wat ik heb bereikt met Jackson. Ik weet dat ik een goede moeder ben.”

“Alkmaar omarmt het werk van VoorZorg. Op de wijze waarop zij kwetsbare moeders die vaak zelf niet zo’n goede start hebben gehad – en vooral hun kinderen – helpen om samen een betere start te maken, zorgen ze voor een veilige, stabiele basis. Dat creëert meer kansen in het leven.”

Anjo van de Ven, wethouder WMO en Volksgezondheid Alkmaar

